GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 91. Duminecă, 26 Aprilie (8 Maiu). 1887.

Brașovŭ, 25 Aprilie 1887.

Se apropiă anulŭ de când a espiratŭ convenția comercială și duréză rĕsboiulŭ vamalŭ între monarchia nóstră și între România. De unŭ anŭ de ḑile se tractéză între guvernele din Viena și Pesta și între guvernulŭ din Bucuresci pentru încheiarea unei nouĕ convențiunĭ comerciale, fără ca sĕ se pótă ajunge la o înțelegere.

Și ceea ce e mai curiosŭ, în timpŭ de unŭ anŭ publiculŭ nostru încă nu s'a pututŭ bine lămuri asupra pedecilorŭ ce se opunŭ încheiărei convențiunei, căcĭ rĕspunsurile miniștrilorŭ la interpelările ce s'au adresatŭ în camerile din Viena și Pesta în acéstă privință a fostŭ câtŭ se póte de neclare. Chiar rĕspunsulŭ ce l'a datŭ unei interpelărĭ ministrulŭ de comerțŭ austriacŭ la 30 Aprilie n. în camera deputațilorŭ din Viena, într'unŭ timpŭ când se vorbea mai pretutindenea că în curêndŭ vomŭ avé convenția comeraială, e fórte neclarŭ, așa că nu-șĭ póte face nimenea ideă despre stadiulŭ în care au ajunsŭ tractările.

Avemŭ însă aḑĭ lămurirĭ amĕrunțite din altă parte, și anume din parte românéscă. Din aceste împărtășirĭ reiese, spre mare părere de rĕu, că între ambele state esistă fórte marĭ divergențe. D-lŭ Aurelianŭ, șefulŭ delegațilorŭ românĭ, carĭ au tractatŭ cu delegații austro-ungarĭ mai întâiu în Bucuresci, ér după aceea în Viena de două orĭ, publică în revista sa „Economia Națională“ unŭ articulŭ asupra tractărilorŭ, în care arată că pedeca cea mare ce se opune încheiărei tractatului comercialŭ este convenția veterinară, propusă de monarchia nóstră, care nicĭdecum nu e de natură a forma basa unei înțelegerĭ.

„Proiectulŭ austriacŭ, ḑice d. Aurelianŭ, are mare asemĕnare cu convenția veterinară încheiată între Austro-Ungaria și Serbia și are fórte mare deosebire de convenția ce esistă între Italia și Austro-Ungaria. Amŭ declaratŭ de mai nainte, că nu putemŭ admite ca comerțulŭ nostru cu vite sĕ fiă regulatŭ pe basa convenției cu Serbia; căcĭ în ce privesce legile nóstre de poliția veterinară, România are dreptulŭ a fi tractată ca și Italia. Suntemŭ convinșĭ, că guvernulŭ nostru nicĭodată nu va încheia o altă convenție, decâtŭ o convenția favorabilă și totodată dréptă; din o convenția veterinară ca cea cu Serbia ar resulta neajunsurĭ pentru comerțulŭ nostru cu vite. Cerealele nóstre se vêndŭ fórte bine pe piețele occidentale, pe când ce privesce pe Austro-Ungaria, vitele suntŭ acelŭ articolŭ ce ne interesézĕ mai multŭ. De aceea trebue sĕ obținemŭ dela ea cele mai favorabile condițiunĭ pentru esportulŭ de vite, deórece în casŭ contrarŭ unŭ tractatŭ comercialŭ între noi și imperiulŭ vecinŭ ar fi cu totulŭ superfluu. Noi înțelegemŭ o convenția veterinară numai așa, ca comerțulŭ nostru de vite cu Austro-Ungaria nicĭ chiar atuncĭ sĕ nu se întrerupă, când s'ar ivi la unŭ capĕtŭ alŭ țĕrii epidemia de vite. Căcĭ în stare normală, anume când nu suntŭ vite bolnave în nicĭ o parte a țĕrii, comerțulŭ trebue sĕ fiă liberŭ“.

D-lŭ Aurelianŭ enumeră apoi punctele principale din proiectulŭ de convenția veterinară alŭ guvernelorŭ din Viena și Pesta însoțindu-le de observările sale.

„După acestŭ proiectŭ, Austro-Ungaria își reservă dreptulŭ a opri cu totulŭ importulŭ de vite din România, în casŭ când în vre-o parte a țĕrii se va ivi epidemia. Prin urmare granița va fi mai multŭ închisă, deórece orĭ când se vorŭ găsi câțiva boi bolnavĭ într'o comună orĭ într'alta. Dér pentru câteva casurĭ de bólă în vre-o comună nu se póte pune sub carantină o țéră întrégă. Mai departe Austro-Ungaria își reservă dreptulŭ ca, în casŭ când Germania, de esemplu, ar opri importulŭ vitelorŭ austro-ungare, sĕ oprescă și Austro-Ungaria importulŭ vitelorŭ din România. Întrebămŭ acum: cum putemŭ admite, ca comerțulŭ nostru cu imperiulŭ vecinŭ sĕ fiă supusŭ mĕsurilorŭ ce s'arŭ lua de o țéră séu alta în contra lui? Dér se mai punŭ și alte pedecĭ spre a opri cu orĭ-ce prețŭ importulŭ nostru de vite în imperiulŭ vecinŭ. Așa de esemplu se cere, ca sĕ importămŭ numai vite grase. După ce norme se hotărăsce, care vită e mai grasă orĭ mai slabă? Cum amŭ puté consimți sĕ se judece comerțulŭ nostru după o calitate atâtŭ de variabilă? Acésta nu se póte admite. Mai departe se cere, ca vitele sĕ se ducă numai acolo unde suntŭ abatorii publice (adecă unde se taiă vitele); cu alte cuvinte, comerciantulŭ de vite nu'șĭ póte duce vitele la târgŭ deschisŭ, spre a și le vinde acolo cum îi place; se constrînge sĕ mérgă cu ele la abatoriu ca sĕ sufere acolo tóte neajunsurile, fără a'șĭ puté afla dreptulŭ sĕu. Afară de acésta se mai cere, ca pentru fiecare cirédă de vite ce se espórtă sĕ se céră o împuternicire deosebită, numindu-se în acelașĭ timpŭ loculŭ, unde și în ce numĕrŭ au sĕ se taiă vitele. Se póte lua în seriosŭ o astfelŭ de formalitate? Ce comerțŭ póte fi acela, care atêrnă de împuternicirea autoritățilorŭ streine? Orĭ e permisŭ importulŭ în Austro-Ungaria, orĭ nu e permisŭ, dér ca sĕ i se impună atâtea formalitățĭ, nicĭodată nu se póte admite acésta. Pentru a se îngreuia și mai multŭ comerțulŭ cu vite, se mai cere ca vitele cele grase sĕ se importe în Austro-Uugaria numai prin anumite puncte de graniță și numai pe calea ferată orĭ cu vaporulŭ. Prin acéstă proprietarii de vite din Gorjŭ arŭ fi constrînșĭ sĕ mérgă cu vitele până la Severinŭ, ca sĕ le 'ncarce în vagóne, lĭ se sporesc astfelŭ cheltuielile, vitele slăbescŭ și peste totŭ comerțulŭ se 'ngreuiéză. Nu, acésta nu póte fi scopulŭ unei convenții veterinare. Austro-Ungariei din contră i se lasă libertatea a face comerțŭ de vite cu noi, fără a fi supusŭ acelorŭ formalitățĭ vexatorice. Și tóte acestea, fiindcă domnii din Pesta consideră România ca bântuită de bóle epidemice de vite, pe care a le stinge n'are putere. Asta nu o putemŭ admite. Avemŭ legĭ veterinare de cele mai aspre și se aplică fórte severŭ, ca în orĭ ce altŭ statŭ civilisatŭ. De aceea nu putemŭ primi mĕsurile ce le au în gândŭ cei din Pesta. Pentru ca peste totŭ sĕ se ajungă la o înțelegere între noi și vecinii nostri, rĕmâne numai unŭ mijlocŭ, anume *a se primi ca basă convenția veterinară încheiată între Austro-Ungaria și Italia.* După acéstă convenția comerțulŭ de vite trebue sĕ fiă liberŭ în timpurĭ normale, adecă când nu esistă epidemia de vite; sĕ se pótă importa în Austro-Ungaria fără nicĭ o formalitate, decâtŭ depunerea taxelorŭ vamale, décă ar esista de acestea. In timpurĭ anormale, când adecă ar esista undeva în țéră epidemia de vite, din contră sĕ se ia mĕsurĭ numai amĕsurată stipulațiunilorŭ conferenței veterinare din Viena dela 1872. Asta'i singura resolvare, care ar garanta siguranța comerțului nostru de vite. Décă acésta nu se póte, atuncĭ preferimŭ sĕ rĕmânemŭ cum suntemŭ. Presupunerea nóstră e că, décă domnii din Pesta insistă a încheia cu noi o convenția asemenea celei cu Serbia, motivulŭ este că ei dorescŭ a'șĭ asigura câtŭ se póte mai multŭ piéța austro-ungară, căutândŭ a împedeca prin formalitățĭ concurența ce li s'ar face cu vitele nóstre. Acéstă presupunere nu se sprijinesce numai pe vorbirile rostite în camera din Pesta, ci chiar pe vorbele ministrului de comerțŭ Szecheny, care a declaratŭ pe față că elŭ caută sĕ promoveze producțiunea națională. D-lŭ ministru are dreptate, dér când elŭ nu vrea sĕ garanteze unei țĕrĭ nicĭ măcar comerțulŭ eu vite, atuncĭ nicĭ sĕ nu pretindă ca granițele nóstre sĕ fiă deschise tuturorŭ produselorŭ fabricilorŭ austro-ungare. Orĭ ce s'ar ḑice: noi încă amŭ învĕțatŭ ceva și nu mai putemŭ fi tratațĭ ca poporațiunile orientale, cărora li se impunŭ tractate comerciale după bunulŭ placŭ și după conveniența puternicilorŭ state ale Europei.“

Lămuririle ce le dă d. Aurelianŭ au produsŭ nedumerire în pressa din Viena, care încă nu scia în ce stadiu au ajunsŭ tractările, și cei din Pesta, vĕḑêndŭ că prin aceste lămurirĭ suntŭ espușĭ a'șĭ atrage împutărĭ din partea pressei austriace, s'au grăbitŭ a rectifica prin „Bud. Cor.“ unele părțĭ din articululŭ delegatului românŭ. Și anume ḑice oficiósa din Pesta, că nn e adevĕratŭ cumcă Italia ar avé altŭ tractatŭ decâtŭ celŭ cu Serbia, dér chiar décă ar avé, România ar puté pretinde celŭ multŭ sĕ i se facă aceleașĭ concesiunĭ, ce e gata a i le face Italia. Mai departe ḑice că nu e adevĕratŭ, cumcă Austro-Ungaria ar fi pretinsŭ sĕ se pótă opri importulŭ de vite, în casŭ când ar isbucni în vre-o parte a României epidemia de vite; la acéstă pretențiune s'a renunțatŭ de multŭ și s'a propusŭ numai ca, în casŭ când ar isbucni epidemia de vite, sĕ se céră pentru transportulŭ de vite numai certificatulŭ, că vitele nu vinŭ dintr'unŭ cercŭ bântuitŭ de epidemiă orĭ că n'au trecutŭ printr'unŭ astfelŭ de cercŭ. De asemenea nu e adevĕratŭ, ḑice "Bud. Corr.", că Austro-Ungaria ar fi cerutŭ sĕ se pótă opri importulŭ de vite, în casŭ când Germania șĭ-ar închide granițele contra vitelorŭ austro-ungare; la acéstă pretențiune s'a renunțatŭ de multŭ. Totŭ așa e neadevĕratŭ, că Austro-Ungaria ar fi propusŭ sĕ lase a se importa numai vite grase; a propusŭ însĕ ca sĕ se importe numai pentru tăiare, apoi fiă grase orĭ slabe. Despre pretențiunea, d'a se cere o deosebită împuternicire pentru ciréda de vite ce s'ar esporta în Austro-Ungaria, nicĭ n'a fostŭ vorba la ultimele tractărĭ; dér se 'nțelege de sine, că vitele numai unde e o supraveghiare polițienéscă-veterinară potŭ întra.

Guvernulŭ austro-ungarŭ — ḑice "Budap. Corr.". — a mersŭ în concesiunĭ așa de departe, încâtŭ a declaratŭ că e gata sĕ lase în timpurĭ normale nu numai cu totulŭ liberă trecerea peste granițe a vitelorŭ, naturalŭ că numai pentru abatorii, ci și a vitelorŭ de trasŭ înhămate le carŭ. Décă ar fi fostŭ vorba numai de păstrarea piețeĭ pentru vitele ungare, atuncĭ guvernulŭ ungarŭ nicĭ n'ar fi întratŭ în tractărĭ. S'ar păré dér, că România nu e dispusă sĕ accepte tarifulŭ vamalŭ ce i se cere în interesulŭ industriei austriace, încheiă oficiósa din Pesta.

Cum vedemŭ chiarŭ din reotificările făcute de "Bud. Corr.", principala pedecă a nencheiărei convenției comerciale este cestiunea importului vitelorŭ și e numai o încercare de a'șĭ spăla cei din Pesta mânile, când ḑicŭ că cestiunea esportului produselorŭ industriale austriace ar sta în calea încheiărei tractatului de comerțŭ. Și apoi însășĭ „Neue freie Presse“ nu dă deplinŭ credĕmêntŭ rectificărilorŭ ce le facŭ cei din Pesta, și cu deosebire se'ndoiesce de adevĕrulŭ celorŭ ḑise de "Bud. Corr.", cum că guvernulŭ austro-ungarŭ ar fi renunțatŭ la pretențiunea d'a se opri importulŭ de vite din România, îndată ce Germania ar închide vitelorŭ austro-ungare granița.

Cu tóte astea se speră chiar în Pesta, precum ne spune „Bud. Corr.,“ că delegații românĭ se vorŭ duce în curêndŭ la Viena ca sĕ continue tractările și că e cu putință sĕ se ajungă la o înțelegere. Póte că se vorŭ mai face concesiunĭ și dintr'o parte și dintr'alta, și că în fine totŭ se va încheia convenția comercială, dér din lămuririle date din Bucuresci și din Pesta, și anume din observările făcute de d. Aurelian, șefulŭ delegațilorŭ românĭ, așa curêndŭ, precum amŭ dori, nu vomŭ scăpa de rĕsboiulŭ vamalŭ.

Cestiunĭ rusescĭ.

In „Gil Blas“ din Parisŭ discută unŭ óre-care Lwow unele cestiunĭ rusescĭ. Elŭ amintesce cum Madame Adam a intervenitŭ înzadarŭ în Rusia pentru *liberarea Poloniei*, apoi cum s'a dusŭ ea în Ungaria și a lingușitŭ pe *Maghiarĭ*, carĭ suntŭ cei mai înverșunațĭ inimicĭ ai Rusiei și carĭ *suntŭ multŭ mai detestațĭ* de Slavii unițĭ sub gloriosulŭ stégŭ alŭ Țarului *decâtŭ Germanii*. Intențiunea d-nei Adam a fostŭ bună, dér ea a compromisŭ numai pe Francia față cu Rusia. Acum înțelegŭ mai bine Francesii politica din Orientŭ. In *cestiunea bulgară* a statŭ Francia cu tactŭ pe partea Rusiei. Lwow amintesce apoi vorbirea lui Lewakowski după înmormêntarea, cum ḑicea elŭ, „nenorocitulŭ Kraszewski“, care a avutŭ scrintita ideă de a muri. Discutândŭ cestiunea polonă, Lwow ajunge la conclusiunea, că Rusia aștéptă *momentulŭ rĕsboiului* între *Germania și Francia*, pentru ca sĕ se socotéscă în Orientŭ cu *Austria și cu Anglia*. *Polonia* are încă aḑĭ sĕ alégă între ruina totală și între *reînvierea ei sub vulturulŭ rusescŭ*. Numai admițêndŭ acestŭ din urmă casŭ, póte avé Francia simpatii pentru Polonia, căcĭ Francia are trebuință de Rusia. *Francia are numai unŭ amicŭ — pe Rusia.* Popóre micĭ, ca *Polonii și Ungurii*, ḑice Lwow, în ḑiua de aḑĭ *nu mai numĕră*.

SCIRILE ḐILEI.

Scirĭ din *Timișóra* și *Mehadia* împărtășescŭ, că la 13 Maiu n., de cumva nu se vor lua alte disposițiunĭ, Impĕrătésa se va duce la *Sinaia*, ca sĕ 'ntórcă visita părechei regale române. Regina României înainte d'a părăsi Mehadia, a trimisŭ Impĕrătesei *două poesii* compuse de dênsa dintre care una e dedicată Impĕrătesei, ér a doua cântă frumsețile naturale ale băilorŭ herculane. Impĕrătésa mulțămĭ imediatŭ în persónă Reginei, îmbrățișă de repețite orĭ pe poeta și 'i dete o mică cunună de florĭ de pădure culese de propria'i mână.

—x—

Delegațĭ ai alegĕtorilorŭ românĭ din comit. *Timișului* pentru conferența din Sibiu suntŭ d-nii: Alexandru *Mocsonyi*, Pavelŭ *Rotariu*, Vincențiu *Babeșiu*, Georgiu *Lazarŭ*, Emanuilŭ *Ungurianŭ*, Zeno *Mocsonyi*, Antoniu *Mocsonyi*, Eugeniu *Mocsonyi*, Vasiliu *Papp*, Ioanŭ *Popa* (din Sibiu), Vincențiu *Prohabŭ*, Ioanŭ M. *Roșiu*, Simonŭ P. *Davidŭ*, Nicolau *Posta*. Ĕr alegĕtorii din *Caransebeșŭ* au alesŭ delegatŭ pe d. Iónŭ *Ionașu*, asses. și refer. consistorialŭ.

—x—

Fundamentulŭ aripei drepte a *gimnasiului* din *Beiușŭ*, care o zidesce episcopulŭ *Pavelŭ*, deja s'a așeḑatŭ și edificarea continuă neîntreruptŭ, așa că la tómnă edificiulŭ întregŭ, cu renovațiunea aripei stânge dimpreună, trebue sĕ fiă terminate. Ni se mai spune, că în legătură cu edificiulŭ gimnasialŭ se va zidi și unŭ internatŭ, pentru studențĭ sĕracĭ; zidirea o face Mazuchi, architectulŭ dela Blașiu.

—x—

Sasii din Orĕștia au hotărîtŭ sĕ nu ia parte la alegerĭ. — Se vorŭ fi convinsŭ în fine și ei, că n'au nicĭ unŭ folosŭ dela alegerĭ.

—x—

Ni se scrie din Blașiu cu data 6 Maiu n.: „In 28 și 29 l. tr. a fostŭ aicĭ inspectorulŭ scolasticŭ, d-lŭ Alesandru Páll, și a ascultatŭ la propunerile profesorilorŭ și la rĕspunsurile studențilorŭ gimnasialĭ. După cum s'a esprimatŭ dênsulŭ, a rĕmasŭ deplinŭ satisfăcutŭ, cu deosebire cu studenții cl. VIII gimn. L'au încântatŭ multŭ rĕspunsurile fluente și meduóse ale acestora din literatura unguréscă, ceea ce l'a îndemnatŭ a ḑice, că de maturitate se parŭ a se deschide prospecte îmbucurătóre. Totŭ pentru aceștĭ din urmă mai am de notatŭ, că în 13 și 14 l. c., se vorŭ ține esamenele de clasă, în 16 l. c. scripturisticele, ér în 28, 29 și 30 Iuniu esamenulŭ verbalŭ de maturitate. *Amiculŭ.* — Dér rĕspunsurile din literatura română fi-vorŭ totŭ așa de fluente și meduóse? Sperămŭ.

—x—

Ungurii agitéză mereu în comitatulŭ *Bihorului*. Inspectorulŭ școlarŭ alŭ acestui comitatŭ, Sipos, observă în raportulŭ sĕu din urmă ce l'a datŭ comisiunei administrative, că în trei comune românescĭ a trebuitŭ sĕ esperieze că „se lățescŭ învĕțăturĭ dușmănóse statului, principii periculóse și ură în contra rassei maghiare, se învață copii în scóle cântece care măriescŭ pe Iancu, se falsifică istoria și se ignoréză constituțiunea.“ Inspectorulŭ școlarŭ a confiscatŭ cărțĭ și texte de cântece și a raportatŭ ministrului Trefort. — Cine nu vede din acestŭ actŭ de „patriotismŭ,“ că e vorba d'a nu se mai suferi copii românĭ bihorenĭ sĕ cânte românesce? Dér părinții au datoria ca, décă despotismulŭ unguerescŭ poruncesce în scólă nemaghiară, sĕ-șĭ învețe acasă copii a cânta românesce.

—x—

Calea ferată Beiușană se va deschide pentru publicŭ pe la 20 Maiu n.

—x—

Ni se comunică: *Diecesa Oradană* română gr. cat. încă va participa la serbarea jubileului de 50 anĭ alŭ Papei, care se va face în luna Decemvre anulŭ curentŭ. In consistoriulŭ ținutŭ sub președința episcopului s'au alesŭ ca delegațĭ preoțescĭ: canoniculŭ Laurian și secret. episcopescŭ Rezei; ér ca delegațĭ civilĭ: deputatulŭ Beiușului Wéghseö, și advocatulŭ Bónyi. Aceștia au de a merge și la Pesta, unde se vorŭ ține conferințele pregătitóre ale tuturorŭ catolicilorŭ Ungariei. Sperămŭ că delegații civilĭ vorŭ avea timpŭ în Roma sĕ dedice câteva momente și inspirațiunei pentru columna lui Traianŭ!

—x—

Fóia kossuthistă din *Clușiu* se légă de industriașulŭ din Deșiu Kremer, fiindŭ că sacii lui de făină au inscripțiunea germană »Deeser Dampf-und Kunstmühle«. — Ce sĕ'i facĭ décă Ardealulŭ nu e unguerescŭ!

—x—

„*Georgiu Lazarŭ*“ este numele unei nouĕ reviste pentru educațiune și instrucțiune, ce apare dela 15 Aprilie a. c. în Bârladŭ sub conducerea unui comitetŭ constătătorŭ din: *S. M. Haliță*, ca primŭ-redactorŭ, *G. Constantinescu R*, *Gh. Ghibănescu*, *Gavrilă Onișorŭ*, *V. G. Diaconescu*, *I. Apostolescu*. Scopulŭ acestei reviste — se ḑice în prefață — este mai întâiu de tóte rĕspândirea culturei în generalŭ și a cunoscințelorŭ pedagogice în specialŭ. Invĕțătorulŭ ruralŭ, profesorulŭ și profesóra vorŭ afla în acéstă revistă scrierĭ carĭ îĭ privescŭ de aprópe și carĭ contribue în liniă directă la deșteptarea lorŭ pe terenulŭ pedagogicŭ. Se va ocupa totodată acéstă revistă și de productele intelectuale ale poporului nostru, consacrândŭ în fiă-care numĕrŭ câteva paginĭ literaturei poporale. Numĕrulŭ primŭ din acéstă revistă conține: o adresă a Redacțiunei cătră cetitorĭ; Necesitatea înființărei unei școlĭ secundare de fete în Bârlad, de Ghibănescu; Țĕranulŭ și boerulŭ românŭ față cu politica ruséscă în secululŭ XVIII, de Constantinescu; Metodulŭ și învĕțămêntulŭ intuitivŭ, de Apostolescu; Buletinŭ pedagogicŭ, Bibliografiă. Pe anŭ costă abonamen-tulŭ pentru Austro-Ungaria 3 fl. v. a. — Dorimŭ suc-cesŭ și viéță îndelungată noului ḑiarŭ!

—x—

Lucrările pentru *calea ferată Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița* s'au sistatŭ din causa diferențelorŭ ce s'au ivit între sub-întreprinḑĕtorŭ și întreprinḑĕtorulŭ principalŭ.

—x—

Ni se scrie: Stâna de vale botezată de Ungurĭ »Bihar füred«, locŭ de cură climatică în munții Bihorului s'a datŭ în arendă teatralistului dela Budapesta cu numele Solymosy. Publiculŭ ḑice că la începutŭ trebui sĕ se găséscă o firmă mai solidă, carea sĕ îngrijéscă mai multŭ de comfortulŭ și comoditatea publicului, ca de propagarea „patriotismului“ kulturegyletistŭ.

—x—

Teatru unguerescŭ. Astăséră se va juca „*Vasgyáros*“, dramă în 4 acte, tradusă în unguresce după Ohnet ér mâne séră, Dumineca, se va representa „*Budavár megvétele*“, dramă rĕsboinică.

—x—

„*Convorbirĭ literare*“, revista lunară, ce apare în Bucurescĭ sub direcțiunea d-lui *Iacobŭ Negruzzi* conține în numĕrulŭ sĕu dela 1 Aprilie: Desrobirea țeranilor în Moldova, de Al. Papadopulo Calimah; Satira IV. de I. Negruzzi; Conu Alecu Zăcănescu (novelă) de Duiliu Zamfirescu; Don Quijote dela Mancha, trad. de S. G. Vargolicĭ, — de Cervantes; Scólele românescĭ din Macedonia, de Teodorŭ T. Barada; Scaețĭ, de I. N.; Ḑile de tómnă, Mariei (poesii), de I. N. Romanŭ; Academia Română; Corespondență.

„*Romänische Revue*“, revistă politică literară, apare odată pe lună în Reșița sub direcția d-lui *Dr Corneliu Diaconovich.* Fascicululŭ IV de pe Aprilie conține: Ioan Popasu (cu portretulŭ); Das Renegatenthum in Ungarn Rundschau (Die magyarischen Gelehrten — Gesellschaften. — Aus dem Königreiche Romänien. — Die magyarische nationale Idee); Nestor der russ. Chroniken und seine Wolohen, von Simeon Mangiuca; Des Zigeuners Schaf. von M. Hârsu; Aus dem Buch der Liebe, Rudolf Bergner; „Documente zur Geschichte der Romänen“ 1199—1345, von N. Densușianu.

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

Sibiiu, 17 Aprilie 1887.

Ședința a patra (urmare.) Raportulŭ generalŭ al consistorului archidiecesanŭ ca senatŭ epitropescŭ, cetit în numele comisiunii financiare de dep. Rubinŭ Patiță s'a primitŭ ca basă a desbaterei speciale. Punctele privitóre la ședințele senatului epitropescŭ, la piesele resolvate și neresolvate, la administrațiunea fondurilorŭ și fundațiunilorŭ archidiecesane se iau spre sciință cu propunerea dep. Hannia, că consistorulŭ este îndrumatŭ a resolva câtŭ se póte mai curêndŭ piesele neresolvate și în specialŭ regulamentulŭ pentru internatulŭ seminarului Andreianŭ. Privitorŭ la taxa sidoxială, constatândŭ comisiunea, că nu s'a satisfăcutŭ conclusului sinodului din 1886, deórece actulŭ respectivŭ nicĭ aḑĭ nu e espedat și nu s'au făcutŭ nicĭ pașii de lipsă pentru a se stabili cifra esactă a pretențiunilorŭ erariului, propuse sĕ fiă îndrumatŭ consistoriulŭ a espeda representațiunea făcută în causa taxelorŭ sidoxiale, încă în decursulŭ sesiunii.

Președintele ḑice că nu se póte îndeplini acésta în decursulŭ sesiunii, deórece afacerea fiindŭ forte importantă, șĭ-a reservatŭ traducerea maghiară, pe care însă n'a avutŭ timpŭ sĕ o facă. — Raportorulŭ Patiță regretă că se amână și astfelŭ de cestiunĭ importante. -

FOILETONŬ.

Strigăturĭ poporale din Chiorŭ.

culese de

Ioanŭ Bonațiu, învĕțătorŭ în Tolgieșŭ.

Prinse mama și mĕ dete
Rĕmânêndŭ grădina verde,
Décă io m'am măritatŭ
La grădin'am alergatŭ,
Florile le-am blăstămatŭ;
Creștețĭ florĭ și nu'nflorițĭ
Că mie nu-mĭ trebuițĭ,
Creștețĭ florĭ ca gardurile
Șĭ-astupațĭ prilazurile
Sĕ vĕ sufle vênturile.

***

Merge Ionu celŭ frumosŭ
La cósă, la ritŭ din josŭ,
Sĕ coséscă ritŭ cu rouă
Rupă-i-se cósa 'n două,
Sĕ vie, sĕ-o tocméscă,
Cu mine sĕ vorovéscă.

***

Cărărușă p'îngă șură
Trece badea mĕ 'ncunjură;
Bade, nu mĕ 'ncunjura,
Că nu mi-i de dumnéta,
De mĭ-ar fi de dumnéta
Totŭ în urmă țĭ-așĭ călca
Șĭ-ai căta de mai lua.

***

Dorulŭ meu pasce ovĕsŭ,
Pe la Șomcuta pe șesŭ;
Dorulŭ meu mănâncă mure
La Iadără sub pădure;
Dorulŭ meu pe unde sbóră
Nu-i pasere sĕ-lŭ obóră;
Dorulŭ meu pe unde umblă
Nu-i pasere sĕ-lŭ ajungă.

***

Maică, la inima mea
Este-unŭ norŭ cu plóe grea,
Fântână de voiă rea,
Fântână cu trei isvóră,
Care-a bea din ea sĕ móră,
Dór'orŭ bé dușmanĭ de-ai mei
Sĕ crepe inima 'n ei.

***

Tu fată, din doi părințĭ,
Ce gândescĭ de te mărițĭ?
Sĕ scí cum îi măritată
Ai ședé la mă-ta fată
Șĭ-ai mânca 'n trei ḑile-odată
Șĭ-atuncea cójă uscată,
Și țĭ-ai căta de fetiă
Ca popa de vanghelià.

***

Fost'amŭ și noi trei surorĭ,
Ca și-o crengă cu trei florĭ,
Crénga-o mâncă vermele
Ca pe mine relele.
Sĕ scii maică traiulŭ meu
N'ai durmi nóptea de greu,
Te-ai scula la meḑŭ de nópte
Și mĭ-ai ruga mie mórte
Cu surorile cu tóte
Orĭ sĕ morŭ, orĭ sĕ trăescŭ,
Sĕ nu mĕ mai năcăjescŭ.

***

Domolită-i frunḑa-'n fagŭ
Supărată-sŭ, ce sĕ facŭ?
Domolită-i frunḑa 'n codru
Supărată-sŭ de nu'i modru.

***

Țucu-țĭ lele gura ta
Séra și diminéța
Preste ḑi totŭ dé-una,

***

Dragile mele surorĭ,
Câtațĭ și de-a mele florĭ,
Le plevițĭ și le udațĭ
Décă-orŭ cresce, vĕ 'n *strutațĭ*;

***

Nu sta lele-acolea parŭ,
Că te-orŭ vedé din Chioarŭ
Chiorenii-sŭ rĕi la gură,
Și te-or lua 'n mare hulă.

***

Celŭ ce mână plugu bine
Póte bé că mai rĕmâne,
Celŭ ce mână plugu rĕu
Trece p'ângă făgădeu
Și ḑice că vinu i rĕu.

***

Frunḑă verde de iemnŭ scrisŭ,
Tinerelŭ drăguțŭ mĭ-am prinsŭ,
Da l'am prinsŭ într'o părere:
Ca sĕ vĕdŭ ce minte-*avere*,
De-a avé o minte ré
Trei ḑile multŭ mĭ orŭ păré,
De-a avé o minte bună
L'oi iubi unŭ anŭ șĭ-o lună.

***

Cându-mĭ jocŭ cu cine-mĭ place
Carnea pe mine se face,
Ĕr cu care mi-i urîtŭ
Carnea se face pămêntŭ.

***

Bărbate, mândre bărbate,
Multŭ ai totŭ ḑisŭ că mi-i bate,
Că cu ochii m'am uitatŭ
După unŭ voinicŭ din satŭ,
După acela m'oiu *uitale*
Căi dela noi de pe vale.

***

Bunu-i vinu și berea
Și gura dela lelea,
Bunu-i vinu *marmazeu*
Cându'lŭ béu cu cine vréu-

Comisiunea constată, că biblioteca archidiecesană se află totă în starea de mai nainte şi propune sĕ se pună în ordine câtŭ se pote mai curêndŭ. Mai constată, că starea tipografiei archidiecesane e şi mai rea şi propune sĕ se facă o anchetă prin trei membri ai sinodului, care pe spesele celorŭ vinovaţĭ sĕ facă socotelile restante ale tipografiei şi sĕ cerceteze amĕrunţitŭ starea tipografiei, despre care apoi sĕ raporteze. — Presidiulŭ ḑice că socotelile suntŭ dejà făcute, dér încă nu suntŭ revĕḑute de consistoriu. N'are nimicŭ contra unei anchete, dér nu găsesce practicŭ acestŭ lucru. — Raport. Patiţa ḑice că trebue sĕ mérgă odată lucrurile în regulă. Tipăriturile, de esemplu, se negligează; lipsescŭ cele mai necesare cărţĭ bisericescĭ, precum liturgiere. „Telegrafulŭ Românŭ« consumă multŭ mai mulţĭ banĭ decâtŭ venitulŭ ce-lŭ are, suntŭ o mulţime de datorii vechĭ neîncasate. — Presidiulŭ încă îşĭ esprimă dorinţa d'a se face lumină în acéstă cestiune. — Dep. Nicóră e nedumeritŭ, de órece vede că lucrurile nu se îndreptéză, ba suntŭ aşa de încurcate, încâtŭ nu potŭ deputaţii sinodalĭ sĕ facă o dare de sémă celorŭ ce-i trimitŭ în sinodŭ. Se alătură la propunerea comisiunei financiare. — Dep. Măcelaru întrébă, din ce causă nu au socotelile şi inventarulŭ? — Presidiulŭ ḑice că nu póte sĕ spună tóte. N'a fostŭ destulŭ timpŭ până la întrunirea sinodului, ca sĕ pótă revedé consistoriulŭ socotelile. — Dep. Hannia ḑice că trebue sĕ fiă la mijlocŭ o pedecă şi întrébă, décă acéstă pedecă nu se póte delătura? — Presidiulŭ ḑice că nu scie de unde sĕ încépă, deşi bunăvoinţă are, căcĭ lucréză tótă ḑiua. S'a gânditŭ mereu ca sĕ se facă lumină în acéstă cestiune, de órece dênsulŭ nu se póte ocupa în prima linie cu afacerile comisiunii tipografice, ci cu ale consistorului. — Raport. Patiţa doresce sĕ fiă odată lămuritŭ sinodulŭ. Recomandă spre primire propunerea comisiunei. — Presidiulŭ n'are nimicŭ contra anchetei. Cu privire la liturghiere, presidiulŭ împărtăşesce, că de aceea nu se mai tipărescŭ, pentru că s'a decisŭ ca ele sĕ se tipărescă cu litere latine. Trebue sĕ premérgă o censură bisericéscă şi spre scopulŭ acesta a trebuit a sĕ se pună mai ântêin în înţelegere cu Metropolitulŭ României. — Se primesce apoi propunerea dep. Cosma, ca însaşĭ comisiunea sĕ fiă însărcinată cu revisuirea socotelelorŭ tipografiei. — Celelalte puncte din raportulŭ consistoriului s'au luatŭ spre sciinţă.

Judeţulŭ Prahova, (România), 12 Aprilie n. 1887.

Onorate d-le Redactorŭ! Deşi suntŭ 5 lunĭ de ḑile de când mĕ aflu în România, dér până acum n'am avutŭ încă destulă ocasiă pentru a studia cu seriósă atenţiune economia agricolă din aceste părţĭ. Din cunoscinţele ce mi le-am câştigatŭ înse aicĭ în timpulŭ primă-verei, vréu cu ocasiunea acésta sĕ recomandŭ on. cetitorĭ ai »Gazetei« unele sĕmĕnăturĭ de furagiere vivace, carĭ credŭ că arŭ puté servi la îmbunătăţirea sorţei poporului nostru agricultorŭ din Transilvania, unde în urma comassărilorŭ ce se termină acum, mulţĭ din fii poporului nostru vorŭ căpĕta nisce locurĭ rele, pe carĭ nu vorŭ sci cum şi în ce modŭ sĕ le cultiveze pentru ca sĕ pótă trăi de pe ele.

Locurile cele mai sĕrace, pe délŭ orĭ şesŭ, este bine a se sĕmĕna cu ghizdeiu séu esparcett, unŭ soiu de iérbă, care cresce mai câtŭ lucerna de mare şi se póte cosi de 3—4 orĭ pe anŭ La unŭ pogonŭ de 1200°□ trebue 60 kilo sĕmênţă. (50 kilo costă 10 fr. 50 banĭ).

Loculŭ înse trebue bine aratŭ şi grăpatŭ; apoi prin Martie încă odată bine grăpatŭ. In anulŭ primŭ se cosesce odată, din alŭ 2-lea anŭ apoi de câte 3—4 orĭ.

Nu mai puţinŭ este de recomandatŭ pentru fênaţe fênulŭ aşa ḑisŭ *franţuzescŭ*, care încă este unŭ nutreţŭ escelentŭ şi ţine 4—5 anĭ. Acesta este a se sĕmĕna în unele locurĭ mai rele precum şi în fênaţe, după ce se ară bine, ca şi locurile sĕmĕnate cu ghizdeiu; 50 kilo sĕmênţă din acéstă iérbă (nemţesce: Reigrass) costă 35 fr. 45 b. şi pentru unŭ pogonŭ se cerŭ 60 kilo.

In locurĭ apătóse, după ce li-se face scurgerea, trebue sĕmĕnată: *agrostis alba* (nemţesce: Fioringrass), care face frunḑe late şi e dulce. Pentru unŭ pogonŭ se cerŭ 40 kilo (50 kilo costă 32 fr. 45 b.)

Renumită e şi *iérba americană*, care în patria ei se cosesce de 7—8 orĭ pe anŭ şi e vivace, la noi înse nu se póte cosi mai multŭ ca de 3—4 orĭ pe anŭ, dér cu tóte acestea e rentabilă. La unŭ pogonŭ se cerŭ 10 kilo sĕmênţă (10 kilo costă 20 francĭ).

Multŭ se potŭ îmbunĕtăţi fênaţele, décă se grapă bine primă-vêră, se sĕmĕnă cu iérbă franţuséscă, ghizdeiu şi iérbă parfumătóre, numită *xantum moderatum* prin care fênaţele capĕtă unŭ mirosŭ fórte plăcutŭ şi este unŭ nutreţŭ, pe care vitele ilŭ mănâncă cu gustŭ.

Tóte aceste şi alte soiurĭ de sĕmênţe se potŭ procura dela sĕmênţarulŭ Edmund Mautner în Budapesta.

Sciu că aceste ierburĭ nu se prea sĕmĕnă în Transilvania şi tocmai de aceea m'am vĕḑutŭ îndemnatŭ a atrage asupra lorŭ atenţiunea cetitorilorŭ acestui preţuitŭ ḑiarŭ.

N. Oprea,
agri- şi viticultorŭ la direcţiunea filoxerică în Judeţulŭ Prahova

---

Varietăţĭ.

Femeile germane în 1870.

Provocările ḑilnice, adresate Franciei de către ḑiarele germane, au probatŭ încă odată — scrie ḑiarulŭ francesŭ »Figaro« — că egemonia Germaniei nu e stabilită pe base aşa de solide după cum s'ar crede.

Mai alesŭ cu ocasiunea alegerilorŭ pentru Reichs tag, ḑiarele au începutŭ sĕ reediteze cea mai mare parte din cliseurile dinaintea rĕsboiului din 71, înse s'au feritŭ sĕ arate şi cealaltă parte a medaliei. Sĕ le arĕtămŭ noi aceste fapte, aşa cum au fostŭ scrise la acea epocă de ḑiarele germane.

Sĕ vedemŭ ce simpatiă aveau femeile germane pentru răniţii şi prisonierii francesĭ. Sĕ lăsămŭ pe jurnaliştii germanĭ sĕ vorbéscă şi sĕ ne servimŭ chiar de rubrica lorŭ proprie.

Die Anbetung der Franzosen! (Adoraţia Francesilorŭ.)

Berlinŭ, 22 Augustŭ 1870. In urma purtărei simpatice, ce d-nele însărcinate cu îngrijirea prisonierilorŭ arată către ei, atâtŭ aci, câtŭ şi în alte locurĭ, e cu desĕvêrşire interḑisŭ d-nelorŭ de a mai intra în gările prusiene în timpulŭ trecerei convoiurilorŭ. (Beilage des Schwab-Mercur, 27 Augustŭ.)

Leipzig, 25 Augustŭ. In nenumĕrate rêndurĭ presa a arĕtatŭ că adoraţia Francesilorŭ a trecutŭ orĭ-ce margini. Prin acéstă purtare, damele înegrescŭ renumele femeilorŭ germane. Celŭ mai bunŭ mijlocŭ de a le face sĕ se lase de acéstă adoraţiă pentru Francesĭ ar fi sĕ li se publice numele prin jurnale. (»Mainer Zeitung.«)

Giessen, 27 Augustŭ. „Gazetei de Maienţa« i se scrie următórele: Ierĭ a sositŭ unŭ convoiu de prisonierĭ francesĭ. Sub-oficerulŭ escortei se plângea de ura prisonierilorŭ contra lui şi observă că cei mai mulţĭ din ei au cuţite. Comandantulŭ convoiului ordonă ca tóte cuţitele sĕ fiă luate dela prisonierĭ. Intrebaţĭ în urmă asupra provenienţei acelorŭ cuţite, sub-oficerii turcoşilorŭ rĕspunseră, că acele cuţite au fostŭ luate dela, ei când au fostŭ făcuţĭ prisonierĭ şi că li s'au datŭ îndĕrătŭ când erau în lazaretulŭ dela Francfort de către barona B.

Bingen, 28 Augustŭ. In lazaretulŭ unui oraşŭ micŭ din Hesa-Darmstadt, unde erau mai mulţĭ răniţĭ prusienĭ şi francesĭ, s'a petrecutŭ unŭ faptŭ de necreḑutŭ. O damă germană a trimisŭ unui Francesŭ unŭ frumosŭ buchetŭ. Preotulŭ lazaretului vĕḑêndŭ acésta, adună îndată comisiunea sanitară a acelui lazaretŭ şi votă o hotărîre prin care se interḑicea intrarea persónelorŭ străine în sălile bolnavilorŭ. N'ar fi mai bine sĕ se publice numele acelei frumóse? întrébă »Gazeta de Maienţa«.

Bromberg, 1 Septemvre. »Ostdeutsche Zeitung« istorisesce faptulŭ următorŭ: Unui sergentŭ prusianŭ, care prin bravura lui căpătase comandamentulŭ unui convoiu de prusienĭ, i-i veni rĕu în urma unui drumŭ lungŭ ce-lŭ făcŭ. Aflându-se în gara nóstră, vede o femeiă apropiându-se de unŭ vagonŭ în care erau Francesĭ, ducêndŭ pe o tavă mai multe farfurii cu bulionŭ. Sergentulŭ cerŭ sĕ-i dea şi lui o farfurie cu bulionŭ. Atuncĭ ea îi rĕspunse: Nu e pregătitŭ pentru voi ci pentru d-nii oficerĭ francesĭ. Sergentulŭ furiosŭ d'acestŭ refusŭ, dădu o lovitură în tavă şi vărsă farfuriile cu bulionŭ. Amica Francesilorŭ se retrase fórte supĕrată.

Munich, 19 Augustŭ. „Neue Nachrichten“ publică următórele: Unŭ inimicŭ rănitŭ încetéză de a mai fi inamicŭ, asta aşa e, înse cu o diferenţă sĕ nu se facă deosibirĭ, între inimicŭ rănitŭ şi amicŭ. Din nefericire multe din dómnele nóstre ţinŭ mai multŭ la inimicŭ de câtŭ la răniţii noştri. Am vĕḑut noi singurĭ cum dómnele dădeau buchete de florĭ şi bombóne prisonierilorŭ francesĭ şi nicĭ nu se uitau la soldaţii noşiri. Doctorii spitalelorŭ se plângŭ necontenitŭ de invasia damelorŭ unde suntŭ soldaţĭ fancesĭ răniţĭ. O damă din societatea înaltă a convorbit într'o ḑi două óre cu prisonierii răniţĭ, le-a datŭ florĭ, portocale, siropurĭ, fără măcarŭ sĕ se gândéscă a arunca o privire şi asupra răniţilorŭ noştri. Prin urmare nu trebue sĕ ne speriămŭ décă Francesii credŭ, că suntŭ ca la ei acasă, cândŭ vĕdŭ că damele nóstre se grăbescŭ aşa de tare sĕ-i visiteze. Celŭ mai simplu mijlocŭ d'a curma acéstă stare de lucrurĭ ar fi sĕ se interḑică damelorŭ d'a visita spitalele.

Indată înse jurnalele se schimbară cu totulŭ; ele începŭ a publica o mulţime de protestărĭ indignate. Etă câteva probe din acele protestărĭ. Ele parŭ a eşi din aceeaşĭ oficină:

Către femeile şi fetele germane!

Cu mare părere de rĕu cetescŭ de câteva ḑile prin jurnale adoraţiunea şi simpatia ce au femeile germane faţă cu prisonierii francesĭ mai alesŭ prin spitale şi pe la gărĭ.

Le adresezŭ aceste cuvinte: Cum se face că nu vedeţĭ deosebirea ce e între iubirea aprópelui, inamicului şi propria vóstră consciinţă lovită? Inima vóstră nu vĕ spune care e adevĕratulŭ simţĕmêntŭ patrioticŭ? Cum puteţĭ voi sĕ daţĭ florĭ acelora, carĭ póte au datŭ lovitură de mórte acelora pe care voi iubiţĭ? Nu sunteţĭ lipsite de consciinţă, când arĕtaţĭ atâta interesŭ inimicului şi nu vĕ uitaţĭ câtŭ de puţinŭ la aceia, carĭ au suferitŭ şi 'şĭ-au vĕrsatŭ sângele pentru voi? Ce sunteţĭ de faceţĭ astfelŭ de lucrurĭ? etc. etc. („Mercur-Suabe“ 25 Augustŭ). *O femeă germană.*

„*Corespondenţa*“ publicată în ḑiarulŭ „Mercur Suabe“ din 25 Augustŭ: Am cetitŭ cu indignare în ḑiarulŭ d-vóstră, că acum câteva ḑile mai multe dame germane au speriatŭ chiarŭ pe Francesĭ prin simpatia ce o arĕtau faţă cu ei dându-le florĭ, bombóne prăjiturĭ. Trebue sĕ ne gândimŭ, că în momentulŭ când femeia germană trebue sĕ susţină moralminte pe luptătorii noştri, sĕ fiă demnă de iubirea lorŭ, ar trebui sĕ se abţină dela o astfelŭ de purtare echivocă. Ar fi înjositorŭ ca acei carĭ îşĭ punŭ viéţa în periculŭ pentru libertatea şi onórea Germaniei sĕ fiă siliţĭ a roşi în faţa inamicului de purtarea femeilorŭ lorŭ. *O tînĕră fată germană.*

„*Mercur Suabe*“ publică următórea scrisóre a unei dame germane: O societate de dame ce s'a formatŭ de curêndŭ trebue sĕ inspire milă şi dispreţŭ din partea tuturorŭ. E cu neputinţă sĕ înţelegem cum femeile germane potŭ sĕ facă o primire aşa de strălucită inamicilorŭ noştri fără sĕ se ocupe câtŭ de puţinŭ de fraţii noştri! Nu e d'ajunsŭ că poporulŭ nostru, timpŭ de mai mulţĭ secolĭ n'a avutŭ nicĭ o idee de patriă, nu e d'ajuns că Germanii tot-déuna au căutatŭ sĕ imiteze în tóte pe Francesĭ, că mai alesŭ *Germanii de sudŭ erau mai francesĭ ca Francesii*, că femeile germane cerŭ sĕ le ḑicĭ *Madame*, se cred că suntŭ mai superióre în tóte de câtŭ cele lalte femei, nicĭ nu era d'ajunsŭ atâta, a trebuitŭ sĕ vedemŭ pe femeile germane pierḑêndŭ orĭ ce noţiune de demnitate! Cine nu înţelege că aceste femei facŭ desonóre naţiunei germane arĕtândŭ atâta simpatiă faţă cu inimicii noştri.

Acelaşĭ ḑiarŭ publică la 4 Septemvre altă scrisóre: Cu mare părere de rĕu cetescŭ în jurnale despre chipulŭ nepatrioticŭ cum se pórtă damele nóstre faţă cu prisonierii francesĭ mai alesŭ pe la gărĭ. Cum! nu se uită la bravii noştri soldaţĭ şi arată atâta simpatiă faţă cu aceste órde, cu carĭ Napoleonŭ a voitŭ sĕ invadeze ţéra nóstră! Ce trebue sĕ ḑică despre noi bărbaţii noştri, fraţii şi fii, carĭ suntŭ în rĕsboiŭ, când cetescŭ în jurnale asemenea lucrurĭ? Nu trebue sĕ ne despreţuiască ei? Nu trebue se li se rupă inima de durere? *Ema L...* (In numele mai multorŭ dame.)

(După „Telegrafulŭ“ din Bucurescĭ).

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BERLINŬ, 7 Maiu. — Proiectulŭ de lege pentru sporirea vămilorŭ pe cereale se va presenta Reichstagului încă în sesiunea acésta.

Mai multe foi discută cu iritaţiune oprirea representărei operei „Lohengrin“ în Parisŭ.

EPERJES, 7 Maiu. — Unŭ incendiu a prefăcutŭ în cenuşe jumĕtate oraşului. Patru sute de case private, casa sfatului (primăria), biserica luterană, colegiulŭ, casa comitatensă, oficiulŭ telegraficŭ, edificiulŭ judecătoriei împreună cu archiva, reduta (teatrulŭ), marele hotelŭ, banca poporală, cassa de economii, numeróse alte edificii publice au arsŭ totalŭ. Paguba e nemĕsuratŭ de mare. Mai multe familii au căutatŭ sĕ scape în partere şi în locuinţele din pimniţe unde, precum se ḑice, au fostŭ asfixiate. Până acum s'au scosŭ 9 cadavre.

CAREII MARĬ, 7 Maiu. — Erĭ după améḑĭ a isbucnitŭ unŭ incendiu care, ajutatŭ de unŭ vêntŭ orcanicŭ, a pustiitŭ celŭ mai frumosŭ cartierŭ alŭ oraşului. Două sute de case au arsŭ. Castelulŭ contelui Stefanŭ Karolyi a fostŭ mântuitŭ numai după cele mai estreme opintirĭ, dér pomposulŭ edificiu lateralŭ alŭ casei de sticlă e perdutŭ. In oraşŭ domnesce miseriă ce nu se póte descrie.

Conferinţa din Sibiiu.

(Telegramă particulară a „Gazetei Transilvaniei.“)

SIBIIU, 7 Maiu. — Conferinţa s'a deschisŭ la 11 óre a. m. Preşedintele Bariţiu espuse situaţiunea. Biuroulŭ provisorŭ s'a compusŭ astfelŭ: Bariţiu preşedinte, Dr. Lucaciu şi Dr. Mihu notarĭ.

Coriolan Brediceanu cetĭ raportulŭ comitetului. Urmă verificarea mandatelorŭ delegaţilorŭ.

In comisiunea însărcinată cu pregătirea concluselorŭ au fostŭ aleşĭ: Bariţiu, Babeşŭ, Dr. Raţiu, George Popŭ, Christea, Coroianu, Dr. A. Mureşianu, Brediceanu, Slavicĭ, Diaconovich, Ungureanu, Dr. Oncu, Simionaşiu, Dr. Isacŭ, Dr. Lucaciu, Dr. Nichita, Fekete Negruţiu, Ales. Micu, Patriciu Barbu, Căluţŭ, V. Voina, Iacobŭ Macaveiu, Eug. Brote, Iosifŭ Crişianu, Papiu Ionaşiu, Lica, Ales. Filipŭ, Truţia, Ciato, Medan, G. B. Popŭ, Dr. George Popa, Andreiu Cosma, Podóbă, Augustinŭ Munteanu.

Biuroulŭ definitivŭ s'a constituitŭ astfelŭ: Preşedinţĭ: Bariţiu, Babeşŭ, Raţiu; notarĭ: Dr. Lucaciu, Dr. Oncu, Dr. Isacŭ, Dr. Mihu.

Şedinţa s'a închisŭ la 2 óre d. a. Mâne la 10 óre şedinţa a doua.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena
din 6 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	88.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 —
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 60
Renta de hârtiă austriacă	80 80
Renta de arg. austr.	81.50
Renta de aurŭ austr.	111 85
Losurile din 1860	135.50
Acțiunile băncel austro-ungare	876 —
Act. băncel de creditŭ ung.	281.75
Act. băncel de creditŭ austr.	278.80
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 30
Londra 10 Livres sterlinge	127.—

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	90—	91—
Renta rom. amort. (5%)	94—	95—
» convert. (6%)	88—	88³/₄
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36 —
Credit fonc. rural (7%)	104—	104¹/₂
» „ „ (5%)	84¹/₂	85¹/₂
» » urban (7%)	101—	102—
» » » (6%)	93¹/₂	94¹/₂
» , » (5%)	84¹/₂	85¹/₂
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	16.—	17.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00	2.02

Cursulu piețeĭ Brașovŭ
din 7 Maiu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vênd.	8.58
Argint românesc	»	8.45	»	8.50
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	--	10.5[illegible]
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	--
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	--
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	--
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11 25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4.52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.[illegible]8	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	--
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 40
Petroșenĭ	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșenĭ	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ